**Tekst ustawy przekazany do Senatu zgodnie z art. 52 regulaminu Sejmu**

# U S T A W A

z dnia 9 listopada 2018 r.

## o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne

**Art. 1.** 1. Ustawa określa zasady i warunki restrukturyzacji zadłużenia podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, zwanej dalej „restrukturyzacją".

2. Restrukturyzacją można objąć długi o charakterze pieniężnym powstałe w związku z prowadzeniem działalności rolniczej przez podmiot prowadzący gospodarstwo rolne, który:

1) jest osobą fizyczną, osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną,
2) ma miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
3) jest właścicielem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892 oraz z 2018 r. poz. 1588 i 1669),
4) jest małym, średnim lub dużym przedsiębiorstwem w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r., uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1, z późn. zm.[1)]), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 702/2014",
5) co najmniej od 3 lat prowadzi działalność rolniczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, zwaną dalej „działalnością rolniczą", w gospodarstwie wymienionym w pkt 3, licząc od dnia powstania wobec tego podmiotu obowiązku podatkowego w zakresie podatku rolnego w odniesieniu do gruntów wchodzących w skład tego gospodarstwa,
6) jest niewypłacalny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 398, 685, 1544 i 1629) albo jest zagrożony niewypłacalnością w rozumieniu przepisów ustawy z dnia

---

[1)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 156 z 20.06.2017, str. 1.

15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1508 oraz z 2018 r. poz. 149, 398, 1544 i 1629)

– zwany dalej „podmiotem prowadzącym gospodarstwo rolne”.

**Art. 2.** Ustawy nie stosuje się do podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne:

1) znajdującego się w likwidacji lub w upadłości;
2) wobec którego toczy się postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne.

**Art. 3.** 1. Restrukturyzacja polega na:

1) udzielaniu przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwaną dalej „Agencją”, podmiotowi prowadzącemu gospodarstwo rolne pomocy publicznej w formie:
   a) dopłat do oprocentowania kredytu udzielonego przez bank na sfinansowanie spłaty zadłużenia powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej, zwanego dalej „kredytem restrukturyzacyjnym”,
   b) pożyczki na sfinansowanie spłaty zadłużenia powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej, zwanej dalej „pożyczką”;
2) udzielaniu przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, zwany dalej „Krajowym Ośrodkiem”, podmiotowi prowadzącemu gospodarstwo rolne pomocy publicznej w formie gwarancji zabezpieczającej spłatę kredytu restrukturyzacyjnego;
3) przejęciu przez Krajowy Ośrodek długu podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej pod warunkiem przeniesienia własności całości albo części nieruchomości rolnej na rzecz Skarbu Państwa.

2. W celu uzyskania pomocy publicznej określonej w ust. 1 pkt 1 i 2 podmiot prowadzący gospodarstwo rolne jest obowiązany opracować plan restrukturyzacji zaakceptowany przez właściwego ze względu na jego miejsce zamieszkania albo siedzibę dyrektora wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego.

3. Plan restrukturyzacji zawiera:

1) opis sytuacji gospodarstwa rolnego przed uzyskaniem pomocy publicznej określonej w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz opis przewidywanej sytuacji gospodarstwa rolnego po jej uzyskaniu;
2) analizę i ocenę stanu ekonomiczno-finansowego podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne;

3) opis działań, które będą podejmowane w celu przywrócenia podmiotowi prowadzącemu gospodarstwo rolne zdolności do pokrywania kosztów prowadzonej działalności rolniczej oraz spłaty zobowiązań finansowych;
4) wskazanie źródeł finansowania działań, o których mowa w pkt 3, oraz prognozę efektów ekonomiczno-finansowych ich wdrożenia;
5) harmonogram wdrożenia działań, o których mowa w pkt 3, oraz ostateczny termin wdrożenia planu restrukturyzacji;
6) wskazanie okresu restrukturyzacji, w którym nastąpi przywrócenie podmiotowi prowadzącemu gospodarstwo rolne zdolności do pokrywania kosztów prowadzonej działalności rolniczej oraz spłaty zobowiązań finansowych;
7) datę sporządzenia planu restrukturyzacji oraz podpis osoby sporządzającej plan restrukturyzacji i podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne.

4. Dyrektor wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego akceptuje plan restrukturyzacji na wniosek podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku wraz z planem restrukturyzacji.

5. Dyrektor wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego akceptuje plan restrukturyzacji, gdy w jego ocenie realizacja tego planu umożliwi przywrócenie podmiotowi prowadzącemu gospodarstwo rolne zdolności do pokrywania kosztów prowadzonej przez niego działalności rolniczej oraz spłaty zobowiązań finansowych, przez umieszczenie na planie restrukturyzacji adnotacji o jego akceptacji.

6. W przypadku braku akceptacji planu restrukturyzacji, o której mowa w ust. 5, dyrektor wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego informuje podmiot prowadzący gospodarstwo rolne, w formie pisemnej, o odmowie akceptacji tego planu z podaniem przyczyn tej odmowy.

7. Ilekroć w dalszych przepisach ustawy jest mowa o planie restrukturyzacji, należy przez to rozumieć plan restrukturyzacji, który został zaakceptowany przez dyrektora wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego zgodnie z ust. 5.

8. W przypadku udzielania przez Agencję pomocy publicznej określonej w ust. 1 pkt 1 Agencja przeprowadza również kontrole w zakresie realizacji przez podmiot prowadzący gospodarstwo rolne planu restrukturyzacji.

9. Wysokość pomocy publicznej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, ustala się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

**Art. 4.** 1. Agencja udziela dopłat do oprocentowania kredytu restrukturyzacyjnego za pośrednictwem banku na podstawie zawartej z nim umowy.

2. Łączna wysokość dopłat do oprocentowania kredytu restrukturyzacyjnego nie może przekroczyć:

1) 40% kwoty udzielonego kredytu restrukturyzacyjnego;
2) 60% kwoty udzielonego kredytu restrukturyzacyjnego dla młodego rolnika, o którym mowa w art. 2 pkt 34 rozporządzenia nr 702/2014, lub podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, u którego obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego z tytułu nabycia gospodarstwa rolnego powstał nie wcześniej niż 5 lat przed dniem złożenia wniosku o udzielenie kredytu restrukturyzacyjnego;
3) 60% kwoty udzielonego kredytu restrukturyzacyjnego dla podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, którego większa część gruntów jest położona na obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami określonymi w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

3. Kwota kredytu restrukturyzacyjnego objętego dopłatą do oprocentowania nie może przekroczyć 5 mln zł dla podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, a okres kredytowania nie może być dłuższy niż 10 lat.

4. Oprocentowanie kredytu restrukturyzacyjnego może być zmienne i stanowi sumę stopy referencyjnej WIBOR ustalanej dla pożyczek na rynku międzybankowym udzielanych na okres 3 miesięcy (WIBOR 3M), zaokrąglonej do drugiego miejsca po przecinku, powiększonej o nie więcej niż 3 punkty procentowe.

5. Przy ustalaniu wysokości oprocentowania stosuje się stopę referencyjną WIBOR 3M, ogłaszaną na ostatni dzień roboczy drugiego miesiąca kwartału, która podlega zmianom w okresie kredytowania zgodnie z wysokością stopy referencyjnej WIBOR 3M ogłaszaną w ostatnim dniu roboczym drugiego miesiąca poprzedzającego każdy następny kwartał.

6. Oprocentowanie należne bankowi jest płacone przez:

1) kredytobiorcę – w wysokości 2%;
2) Agencję – w pozostałej części pod warunkiem spłaty rat kredytu przez kredytobiorcę zgodnie z umową kredytu restrukturyzacyjnego oraz realizacji przez kredytobiorcę planu restrukturyzacji.

7. Kredyt restrukturyzacyjny jest udzielany przez bank w ramach przyznanego temu bankowi limitu dopłat.

8. Umowa, o której mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

1) warunki kredytowania, w tym określenie wysokości opłat i prowizji na rzecz banku związanych z kredytem restrukturyzacyjnym, w tym pobieranych od czynności bankowych w okresie kredytowania, których wysokość nie może przekroczyć 2% kwoty udzielonego kredytu;
2) szczegółowe warunki stosowania dopłat do oprocentowania kredytu restrukturyzacyjnego;
3) terminy powiadamiania o limicie dopłat do oprocentowania kredytu restrukturyzacyjnego;
4) sposób i terminy zgłaszania zapotrzebowania i rozliczania dopłat do oprocentowania kredytu restrukturyzacyjnego;
5) warunki monitorowania wykorzystania i spłaty kredytu restrukturyzacyjnego;
6) postanowienia dotyczące przekazywania Agencji planów restrukturyzacji przekazanych bankom;
7) warunki oraz terminy zwrotu Agencji dopłat do oprocentowania kredytu restrukturyzacyjnego, wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych naliczonymi od dnia przekazania przez Agencję do banku dopłat do dnia ich zwrotu na rachunek bankowy Agencji, przez bank w przypadku udzielenia kredytu restrukturyzacyjnego niezgodnie z przepisami ustawy lub postanowieniami umowy albo w przypadku nienależnego pobrania dopłat do oprocentowania tego kredytu;
8) zobowiązanie banku do zwrotu Agencji kwot otrzymanych dopłat do oprocentowania kredytu restrukturyzacyjnego wraz z odsetkami, w przypadku odzyskiwania przez bank należności z tytułu wykorzystania przez kredytobiorcę kredytu niezgodnie z umową kredytu restrukturyzacyjnego lub braku realizacji planu restrukturyzacji, w wysokości proporcjonalnej do odzyskanych należności.

**Art. 5.** 1. Pożyczka jest udzielana na okres nie dłuższy niż 15 lat w wysokości nieprzekraczającej kwoty zadłużenia podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne wynikającej z planu restrukturyzacji, nie większej jednak niż 5 mln zł dla podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne.

2. Warunkiem udzielenia pożyczki jest przedstawienie zabezpieczenia spłaty pożyczki w wysokości zapewniającej jej spłatę wraz z oprocentowaniem.

3. Pożyczkę udziela się na wniosek podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, zwany dalej „wnioskiem o udzielenie pożyczki”, który zawiera co najmniej:

1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne;
2) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (numer PESEL) albo numer identyfikacji podatkowej (NIP) podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, a w przypadku osób fizycznych nieposiadających obywatelstwa polskiego – numer paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość;
3) wykaz długów podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne powstałych w związku z prowadzeniem działalności rolniczej przez ten podmiot;
4) wykaz nieruchomości, które będą objęte hipoteką i będą stanowić zabezpieczenie roszczeń Agencji wynikających z udzielenia pożyczki, do których podmiot prowadzący gospodarstwo rolne posiada tytuł prawny, wraz z podaniem tego tytułu prawnego – w przypadku gdy zabezpieczeniem spłaty tych roszczeń będzie hipoteka;
5) wskazanie kwoty zadłużenia podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego dzień złożenia tego wniosku.

4. Do wniosku o udzielenie pożyczki dołącza się:

1) plan restrukturyzacji;
2) kopie dokumentów potwierdzających wskazaną w tym wniosku kwotę zadłużenia podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego dzień złożenia wniosku;
3) kopie dokumentów potwierdzających tytuł prawny do nieruchomości, o których mowa w ust. 3 pkt 4;
4) oświadczenie podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, że nie toczy się wobec niego postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne.

5. Wniosek o udzielenie pożyczki jest składany w biurze powiatowym Agencji właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję na jej stronie internetowej. Wniosek ten jest rozpatrywany w terminie 45 dni od dnia jego złożenia.

6. Wniosek o udzielenie pożyczki pozostawia się bez rozpatrzenia, jeżeli nie spełnia wymagań określonych w ust. 3 lub nie dołączono do niego dokumentów wymienionych w ust. 4.

7. Rozpatrując wniosek o udzielenie pożyczki, Agencja może wzywać podmiot prowadzący gospodarstwo rolne do złożenia wyjaśnień lub dokumentów, jeżeli jest to niezbędne do ustalenia spełnienia warunków udzielenia pożyczki.

8. Pożyczka jest udzielana w drodze umowy, zwanej dalej „umową pożyczki”.

9. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne i wynosi rocznie nie mniej niż wysokość stopy bazowej opublikowanej przez Komisję Europejską na jej stronie internetowej, obowiązującej w dniu udzielenia pożyczki, powiększonej o 4 punkty procentowe.

10. W umowie pożyczki określa się co najmniej:

1) oznaczenie jej przedmiotu oraz stron;
2) sposób zabezpieczenia spłaty pożyczki;
3) terminy spłaty rat pożyczki wraz z oprocentowaniem;
4) warunki i termin zwrotu pożyczki, w tym w przypadku nierealizowania albo zaprzestania realizacji planu restrukturyzacji lub zaprzestania spłat rat pożyczki wraz oprocentowaniem;
5) określenie warunków rozwiązania umowy pożyczki oraz okresu wypowiedzenia tej umowy.

11. W przypadku braku spłaty pożyczki w terminach określonych w umowie pożyczki pożyczkobiorca jest obowiązany zwrócić pożyczkę wraz z oprocentowaniem na wezwanie Agencji w terminie określonym w tym wezwaniu.

**Art. 6.** 1. Gwarancja spłaty kredytu restrukturyzacyjnego, zwana dalej „gwarancją”, jest udzielana przez Krajowy Ośrodek bankowi, z którym podmiot prowadzący gospodarstwo rolne zawarł warunkową umowę kredytu restrukturyzacyjnego.

2. Warunkiem udzielenia gwarancji jest:

1) zawarcie umowy o udzielenie gwarancji z podmiotem prowadzącym gospodarstwo rolne;
2) ustanowienie hipoteki na rzecz Krajowego Ośrodka na nieruchomości rolnej, której właścicielem jest podmiot prowadzący gospodarstwo rolne, która będzie stanowić zabezpieczenie na rzecz Krajowego Ośrodka, na wypadek jego roszczeń wynikających z tytułu wykonania obowiązków gwaranta;
3) wpisanie hipoteki, o której mowa w pkt 2, do księgi wieczystej;
4) wniesienie prowizji z tytułu gwarancji.

3. Roszczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 2, mogą być zabezpieczone wyłącznie hipoteką wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu.

4. Gwarancja jest terminowa i może być udzielona do wysokości kwoty przyznanego kredytu restrukturyzacyjnego wraz z odsetkami od tej kwoty, z wyłączeniem kwoty odsetek dopłat udzielanych przez Agencję do oprocentowania kredytów udzielonych przez banki, jeżeli takie zostały udzielone, przy czym kwota tej gwarancji nie może być większa niż suma hipoteki stanowiącej zabezpieczenie roszczeń Krajowego Ośrodka wynikających z tytułu wykonania obowiązków gwaranta i nie większa niż wartość nieruchomości, na której hipoteka ta będzie ustanowiona.

5. Gwarancja jest udzielana na okres, który obejmuje okres kredytowania oraz trzy miesiące od zakończenia okresu kredytowania.

6. Krajowy Ośrodek pobiera jednorazowo prowizję z tytułu gwarancji w wysokości 0,5% kwoty gwarancji. Prowizja stanowi przychód Krajowego Ośrodka.

7. Umowa o udzielenie gwarancji jest zawierana na wniosek podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne.

8. Wniosek o zawarcie umowy o udzielenie gwarancji zawiera co najmniej:

1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne;
2) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (numer PESEL) albo numer identyfikacji podatkowej (NIP) podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, a w przypadku osób fizycznych nieposiadających obywatelstwa polskiego – numer paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość;
3) wykaz długów podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne powstałych w związku z prowadzeniem działalności rolniczej przez ten podmiot oraz pozostałego zadłużenia tego podmiotu;
4) wykaz nieruchomości, które będą objęte hipoteką i będą stanowić zabezpieczenie roszczeń Krajowego Ośrodka wynikających z tytułu wykonania obowiązków gwaranta, do których podmiot prowadzący gospodarstwo rolne posiada tytuł prawny wraz z podaniem tego tytułu prawnego;
5) wskazanie kwoty zadłużenia podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, które ma zostać objęte refinansowaniem kredytem restrukturyzacyjnym na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego dzień złożenia wniosku o zawarcie umowy o udzielenie gwarancji;
6) wskazanie wnioskowanej kwoty gwarancji, do zapłacenia której będzie zobowiązany Krajowy Ośrodek z tytułu wykonania obowiązków gwaranta, oraz terminu obowiązywania gwarancji.

9. Do wniosku o zawarcie umowy o udzielenie gwarancji dołącza się:

1) kopię warunkowej umowy kredytu restrukturyzacyjnego wraz z kopią planu restrukturyzacji dołączonego do wniosku o udzielenie kredytu restrukturyzacyjnego;
2) kopie dokumentów potwierdzających tytuł prawny do nieruchomości, o których mowa w ust. 8 pkt 4;
3) operat szacunkowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121, z późn. zm.[2)]) określający wartość nieruchomości, o których mowa w ust. 8 pkt 4;
4) oświadczenie podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, że nie toczy się wobec niego postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne.

10. Umowa o udzielenie gwarancji zawiera co najmniej:

1) wskazanie maksymalnej kwoty, do zapłacenia której będzie zobowiązany Krajowy Ośrodek z tytułu wykonania obowiązków gwaranta;
2) oświadczenie, w którym podmiot prowadzący gospodarstwo rolne zobowiąże się do ustanowienia hipoteki na rzecz Krajowego Ośrodka na nieruchomości, która będzie stanowić zabezpieczenie Krajowego Ośrodka na wypadek jego roszczeń wynikających z tytułu wykonania obowiązków gwaranta;
3) oświadczenie Krajowego Ośrodka o wyrażeniu zgody na ustanowienie na jego rzecz hipoteki, o której mowa w pkt 2;
4) określenie trybu oraz terminu wykreślenia hipoteki ustanowionej na rzecz Krajowego Ośrodka na nieruchomości, która miała stanowić zabezpieczenie Krajowego Ośrodka, w przypadku nieudzielenia przez Krajowy Ośrodek gwarancji.

11. Wniosek o zawarcie umowy o udzielenie gwarancji jest składany w oddziale terenowym Krajowego Ośrodka, w którego zasięgu terytorialnym znajduje się siedziba albo miejsce zamieszkania podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Krajowy Ośrodek na jego stronie internetowej. Wniosek ten jest rozpatrywany w terminie 30 dni od dnia jego złożenia.

12. Wniosek o zawarcie umowy o udzielenie gwarancji pozostawia się bez rozpatrzenia, jeżeli nie spełnia wymagań określonych w ust. 8 lub nie dołączono do niego dokumentów wymienionych w ust. 9. Do rozpatrywania wniosku o udzielenie gwarancji przepis art. 5 ust. 7 stosuje się odpowiednio.

---

[2)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 50, 650, 1000, 1089, 1496, 1669, 1693 i 1716.

13. Umowa o udzielenie gwarancji stanowi podstawę wpisu do księgi wieczystej hipoteki, o której mowa w ust. 10 pkt 2.

14. Do ustalania wartości nieruchomości rolnej, o której mowa w ust. 8 pkt 4, stosuje się odpowiednio przepis art. 30 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 91 i 1162).

**Art. 7.** 1. Przejęcie przez Krajowy Ośrodek długu podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej następuje za zgodą wierzycieli, pod warunkiem przeniesienia przez ten podmiot własności całości albo części nieruchomości rolnej wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego prowadzonego przez ten podmiot na rzecz Skarbu Państwa.

2. Przejęcie długu, o którym mowa w ust. 1, następuje na wniosek podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne.

3. Wniosek o przejęcie długu, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne;
2) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (numer PESEL) albo numer identyfikacji podatkowej (NIP) podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, a w przypadku osób fizycznych nieposiadających obywatelstwa polskiego – numer paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość;
3) wykaz długów podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne powstałych w związku z prowadzeniem działalności rolniczej przez ten podmiot;
4) wykaz nieruchomości rolnych, do których podmiot prowadzący gospodarstwo rolne posiada tytuł prawny, wraz z podaniem tego tytułu prawnego;
5) wskazanie kwoty zadłużenia podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego dzień złożenia tego wniosku.

4. Do wniosku o przejęcie długu, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

1) kopie dokumentów potwierdzających tytuł prawny do nieruchomości rolnych, o których mowa w ust. 3 pkt 4, a jeżeli dla danej nieruchomości jest założona księga wieczysta – aktualny na dzień złożenia wniosku odpis z tej księgi;
2) dokumenty potwierdzające wskazaną we wniosku kwotę zadłużenia podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego dzień złożenia tego wniosku;

3) operat szacunkowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami określający wartość nieruchomości rolnej, o której mowa w ust. 1;
4) oświadczenie podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, że nie toczy się wobec niego postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne.

5. Wniosek o przejęcie długu, o którym mowa w ust. 1, jest składany w oddziale terenowym Krajowego Ośrodka, w którego zasięgu terytorialnym jest położona nieruchomość rolna, o której mowa w ust. 1, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Krajowy Ośrodek na jego stronie internetowej.

6. Wniosek o przejęcie długu, o którym mowa w ust. 1, pozostawia się bez rozpatrzenia, jeżeli nie spełnia wymagań określonych w ust. 3 lub nie dołączono do niego dokumentów wymienionych w ust. 4. Do rozpatrywania wniosku o przejęcie długu, o którym mowa w ust. 1, przepis art. 5 ust. 7 stosuje się odpowiednio.

7. Umowa przejęcia długu, o którym mowa w ust. 1, jest zawierana w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o przejęcie tego długu.

8. W terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy przejęcia długu, o którym mowa w ust. 1, podmiot prowadzący gospodarstwo rolne składa do oddziału terenowego Krajowego Ośrodka, do którego złożył wniosek o przejęcie tego długu, zgodę wierzycieli na przejęcie tego długu.

9. Zawarcie umowy przenoszącej własność nieruchomości rolnej określonej w umowie przejęcia długu, o którym mowa w ust. 1, następuje w terminie 30 dni od dnia złożenia zgody, o której mowa w ust. 8.

10. Krajowy Ośrodek odstępuje od umowy przejęcia długu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli podmiot prowadzący gospodarstwo rolne:
1) nie złożył w terminie określonym w ust. 8 zgody wierzycieli na przejęcie długu, o którym mowa w ust. 1, lub
2) nie zawarł w terminie 30 dni od dnia złożenia zgody, o której mowa w ust. 8, umowy przenoszącej własność nieruchomości rolnej określonej w umowie przejęcia długu, o którym mowa w ust. 1.

11. Przejęty przez Krajowy Ośrodek dług, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć wartości nieruchomości rolnej, której własność jest przenoszona na rzecz Skarbu Państwa, pomniejszonej o wysokość sumy hipoteki ustanowionej na tej nieruchomości. Zaspokojenie wierzycieli z tytułu przejęcia długu, o którym mowa w ust. 1,

następuje w wysokości proporcjonalnej do wartości przejętej nieruchomości rolnej, pomniejszonej o wartość podatku od towarów i usług.

12. Do ustalania wartości nieruchomości rolnej, której własność jest przenoszona na rzecz Skarbu Państwa w związku z przejęciem długu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepis art. 30 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

13. Nieruchomość rolna, której własność została przeniesiona na rzecz Skarbu Państwa w związku z przejęciem długu, o którym mowa w ust. 1, wchodzi w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

14. Po przeniesieniu własności nieruchomości rolnej na rzecz Skarbu Państwa w związku z przejęciem długu, o którym mowa w ust. 1, dotychczasowy właściciel może skorzystać z prawa pierwszeństwa do:

1) dzierżawy tej nieruchomości;
2) dzierżawy tej nieruchomości z zapewnieniem dzierżawcy prawa kupna przedmiotu dzierżawy najpóźniej z upływem okresu, na jaki została zawarta umowa dzierżawy;
3) nabycia tej nieruchomości po upływie co najmniej pięciu lat od dnia przeniesienia na rzecz Skarbu Państwa własności tej nieruchomości rolnej.

15. Do prawa pierwszeństwa określonego w ust. 14, w tym pierwszeństwa do dzierżawy nieruchomości rolnej, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa dotyczące pierwszeństwa w nabyciu nieruchomości.

16. Nieruchomość rolna, której własność została przeniesiona na rzecz Skarbu Państwa w związku z przejęciem długu, o którym mowa w ust. 1, nie może zostać zbyta przed upływem 20 lat od dnia przeniesienia jej własności, z wyłączeniem zbycia na rzecz dotychczasowego właściciela na jego wniosek.

17. W zakresie nieuregulowanym w ustawie:

1) do przejęcia przez Krajowy Ośrodek długu podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, 1104, 1629 i 2073) dotyczące zmiany dłużnika za zgodą wierzyciela, z tym że nie stosuje się przepisu art. 519 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny w zakresie, w jakim przepis ten przewiduje bezskuteczność oświadczenia wierzyciela;

2) Krajowy Ośrodek gospodaruje nieruchomościami rolnymi, których własność została przeniesiona na rzecz Skarbu Państwa w związku z przejęciem długu, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

**Art. 8.** Pomoc publiczna określona w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 może być udzielana od dnia ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności pomocy publicznej przewidzianej w tych przepisach ze wspólnym rynkiem.

**Art. 9.** W ustawie z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2018 r. poz. 711 i 1507) w art. 4 w ust. 2 w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) dokonują oceny i akceptacji planów restrukturyzacji, o których mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne (Dz. U. poz. …).”.

**Art. 10.** 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy wynosi:

1) w 2018 r. – 140 000 tys. zł;
2) w 2019 r. – 329 100 tys. zł;
3) w 2020 r. – 129 600 tys. zł;
4) w 2021 r. – 28 800 tys. zł;
5) w 2022 r. – 2 700 tys. zł;
6) w 2023 r. – 1 600 tys. zł;
7) w 2024 r. – 600 tys. zł;
8) w 2025–2027 r. – 0 zł.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi monitoruje przekroczenie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz w razie zagrożenia przekroczenia tego limitu minister właściwy do spraw rozwoju wsi wdraża mechanizm korygujący.

3. Mechanizm korygujący polega na ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju wsi informacji o zakończeniu naboru wniosków o udzielenie pożyczki, wniosków o zawarcie umowy o udzielenie gwarancji lub wniosków o przejęcie długu, o którym mowa w art. 7 ust. 1, w danym roku budżetowym.

4. Wniosek o udzielenie pożyczki, wniosek o zawarcie umowy o udzielenie gwarancji albo wniosek o przejęcie długu, o którym mowa w art. 7 ust. 1, złożony po dniu ogłoszenia informacji, o której mowa w ust. 3, pozostawia się bez rozpatrzenia.

**Art. 11.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

MARSZAŁEK SEJMU

/ – / Marek Kuchciński